

із книги віршів
ДОСВІТНІ ЖУРАВЛІ
1975 р.

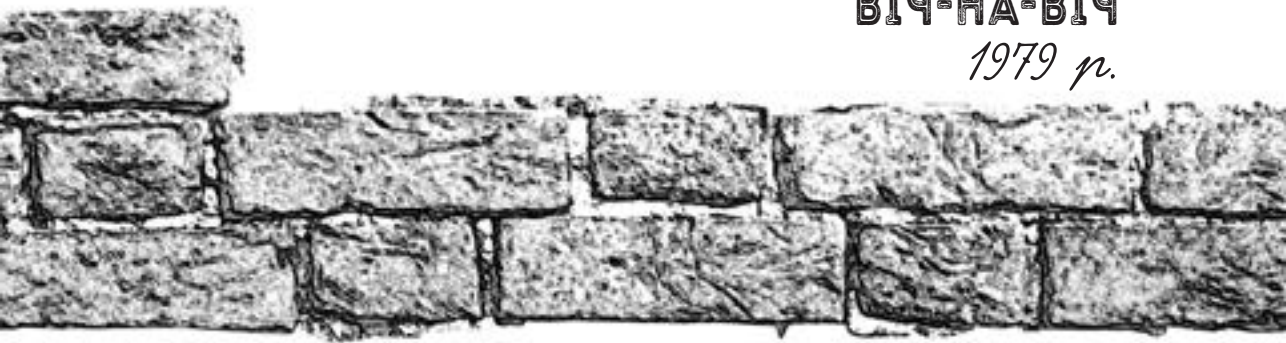
СЛПІЙ ДОЩ

Я стою біля краплі дощу...
Хмара темна, як став без води.
Я приїжджий.
Тому і мовчу.
Вже навіки приїжджий сюди...

Рідна хата в небесній росі,
Сині вікна стікають униз.
Розумію в цій вічній красі,
Що нічого я ще не привіз,

Що земля
 всюдисущою є,
Що не те
 і не так я шукав...
Дощ обмацав обличчя мое
І пішов.
І, мабуть, не впізнав.

із новою ліпницею
ВІЧ-НА-ВІЧ
1979 р.

АСКАНІЯ-НОВА

1.

Червоний вечір, чорнозем і маки,
Червоним стелено заобрійні столи.
Могила – наче шапка Мономаха
І наче шепіт Мономаха – ковили.

Все як було. Орлів криниці поять.
Сліди копит, мов потьмяніла скань.
Лише вісімсотлітньою травою
Дорога заросла в Тьмутаракань.

Які степи! Які в степах веснянки!
Яка відсутність холоду і зла!
Природа – наче юна полонянка,
Що з Кафи із плюгавої втекла.

Червоний вечір, чорнозем і маки,
Червоним стелено заобрійні столи.
Могила – наче шапка Мономаха
І наче шепіт Мономаха – ковили.

2.

Повигорало. Суховії
Натанцювались досхочу.
Маленька хмарка – наче мрія
Про тепле марево дощу.

Все рідне тут. І все незвичне.
Дивлюся крізь липневий вар,
Як по дивах біологічних
Зоологічні мчать дива.

І трохи сумно, трохи вабить
І трохи кольори різкі...
Немов маленькі скіфські баби,
В степу застигли хом'яки.

■ ■ ■

Книжки і втома.

Списана сторінка.

Троянди запах б'ється у вікно.

Спить кіт, Кассіопея спить...

І жінка

Теж спить, укрита тінями і сном.

Встаю з-за столу.

Світло вимикаю.

Дивлюсь крізь шибку у травневий сад,

У сад вишневий,

де хрущі літають

І де впереміш із хрущами — зорепад.

Вікно відкрию. Зараз і навічно.

І поцілую у вуста прозорий сад.

Немов на світло,

на моє обличчя

Нічні важкі метелики летять.

І нарешті знов ця дивна мить —
Дощ при сонці.

Мокре надвечір'я.
Хмара, трохи більша від подвір'я,
Над подвір'ям теплим хлюпотить.

Я давно чекав, що буде так.
Сонце й дощ сплітаються в єдине.
Бігаємо вдвох з маленьким сином,
Небу підставляючи уста.

Білі ноги в сивім спориші
Б'ються, як метелики великі,
І дзвенить прозоре листя липи
Над химерним плетивом душі.

Син замурзався у темно-синій грім,
Син замурзався у блискавку і вітер,
Дощ і сонце сяють понад світом
Сяєвом яскравим і дзвінким.

Це вона! Це знову дивна мить —
Дощ при сонці. Мокре надвечір'я.
Хмара, трохи більша від подвір'я,
Над подвір'ям теплим хлюпотить.

Прощай!

Поволеньки твій слід
Маленький краб у море стягне.
І твоє плаття недосяжне
Іскритиме, як ранній лід.

Дзвенітиме, як ранній лід,
Осінь і тривожне море.
Тепер, мабуть, уже нескоро
Теплішим стане білий світ.

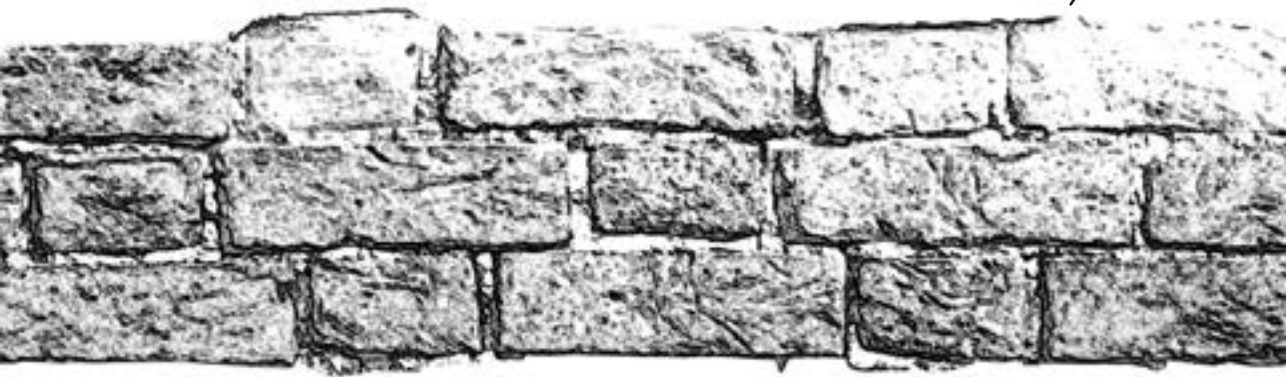
Прибою біла пінна віть.
Дивлюсь вологими очима,
Як море в тебе за плечима,
Мов зламане крило, тремтить.

Пісок і осінь — долілиць.
Сліди торкає краб маленький,
І плаття, наче лід тоненький,
Мов кілька перелітних птиць.

ПОЛЮВАННЯ

Спочатку ходив сніг,
А потім ходив заєць,
А потім стелився лис,
А це уже я ходжу,
Гойдаючи сніг і ліс.
І лижі червоні біжать,
Неначе лисиці прудкі.
І мій недосвідчений пес
Жене мені тінь літака...

із книги віршів
ДВІ ХВИЛИНИ УВАГИ
1983 р.

Пахне зеленою викою
І полином молодим.
Десь, за прадавньою звичкою,
Гуси рятують Рим.

Пісня з-над річки — панною,
Все про Дунай між степів.
Зорі великі падають
В горла малих солов'їв.

Кожна хвилина — подією,
Радістю і теплом.
Скільки всього несподівано
В ріднім селі збереглось.

Над невеликою нічкою
Час непомітно тече...
Гуси все тихше, за звичкою,
Щось там рятують іще.

ПОЕЗІЯ

У річці — срібна рибка золота
Виблискує сліпучими боками.
Всміхаюсь їй, загрожую руками,
А рибка невловима, як вода.

Усмішка впала з вуст. Уже на дні.
Вже й піт відносить в море течією.
А рибка плаває. Їй добре — нічиєю.
А я ловлю її у річці навесні.

Спочатку для забави. Просто так.
А потім все життя. І вже серйозно.
Упали роси. Потім зникли роси.
І жовтень поселився на листках.

Вже не до сміху. Холодом вуста
Звело.

І ось впіймав.

Ось пальці коле.

Виймаю — а в руках крижинка квола,
Неначе срібна рибка золота.

НА РОЗКОПКАХ

Скелет коня. Скелет меча.
Скелет вина в скелеті глека,
Яке привезене від греків
І яке випив, певне, час.

А поруч — птиця золота
У перетлілій кінській гриві.
Від Кия, Щека і Хорива
Тече свята Дніпро-вода.

І розумію глибину
Безсмертного життя і волі.
Могилами побило поле,
Мов градом — теплу ярину.

Але — живе. Та ще й цвіте.
Та ще й нема цьому зупину.
Над яром — ковилова піна
З червоних книг упала в степ.

Села далекого печать.
Під розчерком крила лелеки —
Скелет коня. Скелет меча.
Скелет вина в скелеті глека.

ВІДКРИТТЯ ПОЛЮВАННЯ

Тиждень в золоті плаває.
Літо бабине
В скирти складене.
І ріка не пливе —
Плаває
Із важкими качками
І плавнями.

В небі неплинному —
Ані вітру.
Більше синього,
Ніж повітря.

Зараз постріли
В воду кинуться,
Розлетяться качки
Бризками,
А дві-три
Понад кров'ю і рибами
Будуть бити підбитими
Крилами...

В небі неплинному —
Ані вітру,
Більше поглядів,
Ніж повітря.

із книги віршів
І ПРОМОВЧАТИ НЕ ПОСМІВ
1987 р.

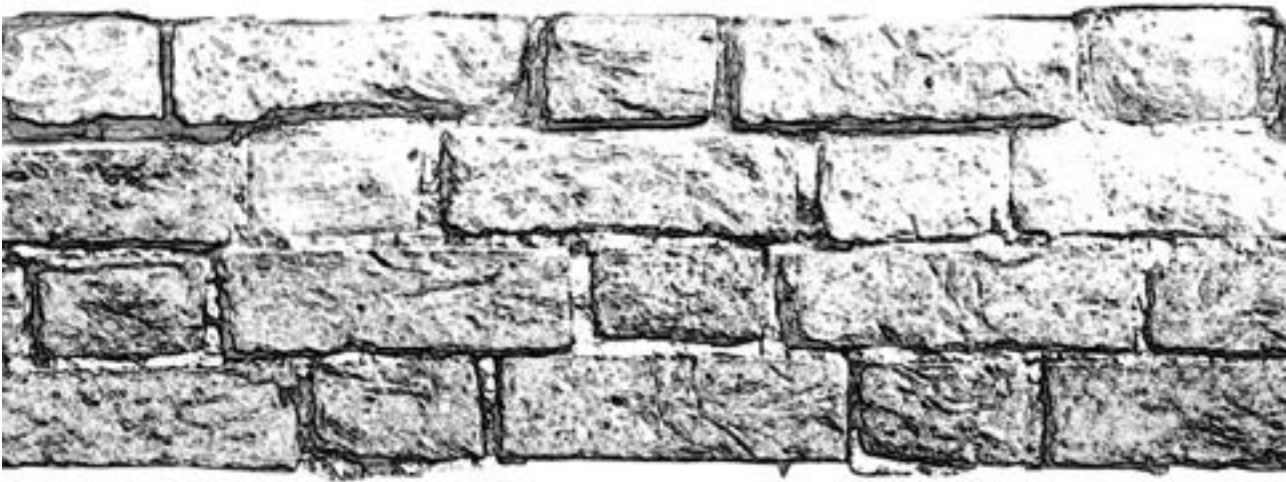

У лісі зима кришталева,
Сніги білосніжно мовчать.
По груди у нижчих деревах
Високі дерева стоять.

По синій лисичій дорозі —
Кущі та зайці молоді.
Рогатинами — на барлозі
Сміливі сорочі сліди.

Пребудь,
Чистота безперечна,
І холод, не видний ніде,
І слово, таке безконечне,
Як сніг, що уже не іде.

із книги віршів
ПОЛІТ ОСІННЬОЇ БДЖОЛИ
1989 р.

З ІВАНОМ ДРАЧЕМ В КАТАКОМБАХ

О дев'ятій двадцять шостій
Довгий потяг став як стій.
Ну, куди ти вранці гостя,
Ще й такого як такий?

Пропоную — Чорне море,
Синь його, і шир, і глиб...
Ну а він мені говорить:
— В катакомби не могли б?

...Ідемо, як неофіти.
Справа грот і зліва грот.
І, щоб нам не заблудитись,
Нас веде екскурсивод.

Швидко й завчено говорить
Про безсмертя і народ.
Справа нори, зліва нори,
Справа грот і зліва грот.

Ідемо у безгомінні,
В чорній темені ідем,
Головою — об каміння
І об виступи — плечем.

Тихо.
Тихо, наче хмара,
Наповзає в душу тьма.
А попереду — ліхтарик
Блимне, згасне — і нема.

І нікуди не подітись,
Тільки просто — слід у слід...
А смертельно заблудитись
Не дозволить чемний гід.

Шепіт видається криком,
Чоловіком — власна тінь...
...От і випало з великим
Поблукати в темноті.

Акація цвіте.
Вздовж моря і вздовж літа.
В густий зелений парк
Ліг вечір золотий.
І духовий оркестр,
Неначе гроно цвіту,
Яке упало з віт —
Оркестр духовий.

Цей пляжик приміський —
Екзотика суцільна...
Приїжджих — Боже мій,
Та і своїх — дай Бог!
Романтику морську,
Піратську і вітрильну
Пісками замело
І вкрив солоний мох...

Ну що ж... І пожурюсь.
І щось собі колишне
Поідеалізую під небом горілиць...
Лиш пригорща циган,
Як і колись, курличе
Над руки золоті
Сибірських молодичь.

Трьох греків вже нема.
Романтики скелетик —
Шаланда на піску,
В якій кефалі — нуль...
І тихо відплива
В Одесу недалеко
Старезний катерок,
Що зветься «Ліверпуль».

■ ■ ■

Борисові Нечерді

На захід ці птиці,
на захід, Борисе, летять.
Незатишні птиці, тривожні і темні ворони.
В Карпатах старих
їхні гнізда столітні стоять
Над світлі річки
і над чорні зруйновані схрони.

Зриваються з місця,
із міста, в якому вони
Всю зиму кричали
вночі на платанах лапатах.
Перезимували — і ось дочекались весни.
І ось відлітають. А нам іще довго чекати.

Ще поки проб'ється курортне світило між хмар,
Ще поки розквітнуть
у скверах сумних
абрикоси...

Прощайте, птахи! Проведе у степу вас вівчар,
А інший зустріне
у хмарнім гірським безголосі.

Ви там закружляєте і заспіваєте там,
Аркан затанцюєте —
крила на крила —
по колу...

Над світлі річки, чорні схрони,
сільраду і поле...
Перезимували — і ось дочекались.
А нам...

■ ■ ■

Граків нема.

Лишилися собаки.
Стежок і вікон потьмянілий хор.
Підводою, набухлою від мряки,
В старий сільмаг
везуть вино «Кагор».

Сплив хліба запах
з поля до пекарні,
І там грузьке подвір'я вистеля.
Стоять дерева чорні, як паркани,
Стоять паркани
чорні, як земля.

Весілля відгули. Скінчилось свято.
Лише столи лишились де-не-де.
Вже скоро сніг
на цих столах щербатих
Свої наїдки срібні розкладе.

Як темна хмара,
вечір наповзає,
Пісні тягучі в небо пролягли
Сумні чомусь...
Веселих не співають.
Хоча «Кагор» вже, мабуть,
завезли...

Кінець листопада.
З лиманів — тумани солоні.
А з каменоломень —
Вітри зледенілі і злі.
Як білка в долонях —
Останні листочки у кроні,
Останнє багаття —
Як білка на чорній землі.

Акація темна
Воронячі гнізда гойдає,
Гойдають омелу
Високі важкі ясени.
І сутінки ранні, мов хмара,
Пливуть з небокраю,
І пахнуть снігами
Лапаті, як сніг, полини.

Із півночі — холод,
Із півночі — мряка навскісна,
І степ зачужів,
Одпустивши у вирій своїх...
Лиш зайшлого вовка
Голодна розгублена пісня
І зайшлого лося
Холодний загублений ріг.

Ця дорога, ця поїздка —
Справа сніг
 і зліва сніг.
Шлях, неначе чорна риска
Під усім, що не зберіг.

Під озимими полями,
Під печаллю тих полів.
Під стовпами і дротами
Вздовж далеких хуторів.

І кому підрахувати
В сяєві яких мовчань —
Добровільні наші втрати
В буйних пошуках надбань!

Нікому.
Лиш степ Буджацький
Просто неба горілиць...
В наших душах щось чумацьке,
Щось від перелітних птиць —

Все у мандрах...
 Все неблизько...
Все в бігах,
 усе в боргу...
Ця дорога, ця поїздка —
Чорна риска на снігу.

ЕЛЕГІЯ

Упала вовча ніч
 на сніг овечий,
Навпомацки у темінь брешуть пси.
Накину золоте руно на плечі
Край крапельки гарячої роси —

Немає світла. Свічка. Це буває.
Дроти старі. І їм далекий шлях.
Вогонь в печі козацької співає,
Дим на супутниках висить
 і на зірках.

Після шляхів і станцій окаянних
Цей затишок — єдиний на віку.
Дві пари лиж синіють дерев'яних
У чорнім дерев'яному кутку.

Вечерю принеси. А замість чаю —
Налий вина, в якому — гіркота.
А там — вогню тихенько підспіваєм,
Якщо не обпечем собі вуста...

ПЕРШЕ КОХАННЯ

Нічого не було, крім слова «мила»,
І окрім слова «милий» — не було...
Мов зірка у воді,
Тремтіло тіло
Під платтячком розпущених волоссь.

Соми паслись.
Паслись круг них сомівни.
Нечиста сила — чистою була.
І цвіркуни великі, наче півні,
Кричали із далекого зела.

Нічого не було. Здригнулись руки.
Здригнувся край розпущених волоссь.
І щастя, що багато важче муки,
Необережно в небі зайнялось.

І ми необережно заспівали,
І почало світати у селі.
...Прокинулись. Прибігли. Поставали.
Зраділи, що застали. Загули.

Показують на нас
і твоє плаття,
Несуть його, як прапор, у село...
А я мовчав.

Мені б таке сказати!

А я казав:
— Нічого не було.

ЗРАДА

І поцілунків дуже тихий клекіт.
Сухі уста. Гарячі і сухі.
У сітях ясенів — усі птахи,
Крім кажанів,
 хрущів
 і хмар далеких.

Як я люблю! Кімната невеличка.
Над ліжком — люстра круглого печатъ.
Освітлює мала несміла свічка
Лиш те, про що дозволено писать.

Засни, кохана, завтра день важкий:
На люди йти. Казати їм неправду.
Темно-зелений вітер, наче Вій,
У скло прозоре дивиться із саду.

Ми викрали свою терпку любов
У наших. Загалом, людей хороших.
Почнеться ранок. Буде важко, бо
Ми вдвох
 удвох
 залишитись не зможем.

Не плач.
 Гірку сльозу назад верни.
Ти не коханка. Ти моя кохана.
...А в тому, що ось-ось почнеться ранок,
Нема ні крихти нашої вини.